

De Postrijder der provincie Limburg

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. „
Een blad afzonderlijk 15 centen men.
Aankondigingen 15 centen men per druk-
regel.

MEN SCHRIJFT IN

te Tongeren bij M. C. OLLÉE, uitgever en
eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

TONGEREN, DEN 26 SEPTEMBER.

De levensmiddelen.

Op 't oogenblik dat men er begint aan te denken zijnen wintervoorraad in te doen, zal het niet zonder nut zijn, eenige eenvoudige voorzorgen te herinneren, die dikwijls uit het oog verloren worden, en welke nogtans noodig zijn om de aardappelen goed te bewaren. Dit jaar zijn de aardappelen met droog weder en volkomen rijp geoogst, en zullen dus gemakkelijk bewaren. Echter is het noodig ze van alle vochtigheid te bevrijden, en ze in eenen zeer droogen kelder te leggen, op eene dikke laag strooi, en als de voorraad groot is, tusschen lagen strooi.

Men moet vooral zorg dragen om de aardappelen niet dicht bij den keldermond of bij de deur te leggen, ten einde het bevrozen te beletten. Men voorspelt ons eenen strengen winter, zich grondende op verscheidene voor- teekens; wij zullen afwachten wat het zal zijn. Een strenge winter als hij op zijnen tijd komt is niet te slechter, en de grond heeft koude vandoen.

Als de oogst goed gelukt, dan kunnen wij tegen eenen harden winter. Dit mochten onze voorouders zeggen, maar wij niet meer want, overvloedig niet wij betalen doch altijd den duren dans, en de bewijzen ervan hebben wij dagelijks onder de ogen. Ten tijde van grootvader kende men de speculatie niet, ziet ge, en dan was er wel iets aan gelegen, of de oogst gelukte of niet. Maar nu wordt de verbruiker geëxploiteerd door den verkoper: het brood blijft duur, alhoewel er veel graan is; het vleesch slaat niet af, niettegenstaande den lagen prijs van het vee; de boter wordt een voorwerp van pacht, en de huismoeder, die naar de markt gaat, mag de eieren van verre bekijken en er zonder naar huis gaan. De duurte der boter was over eenige weken begrijpelijk: er was te veel droogte en bij gevolg gebrek aan voeder voor het vee. Maar de eieren? Eten de hennen gras of hooi? Dat heeft men ons nooit kunnen wijs maken!

Tongeren, den 24 september 1868.

Mijnheer den Postrijder,

Ik hoorde verleden donderdag den karillon spelen; links en rechts stak er een vaandel aan eene zoldervenster uit en men vertelde dat dat de feesten van september waren.

Dat is nu acht en dertig jaren geleden dat België opgestaan is tegen Holland en zich vrij gevochten heeft. Ik kan er van spreken, want ik was kaporaal in den veldslag van Herderen.

DE KRAAIEN.

(VERVOLG.)

Toen zij genaderd waren, riep den jongen edelman:

— Ik heb een brief van mijnheer den baron ontvangen.

— Eindelijk! riepen de kraaien.

— Dan, ziende dat den ridder er zeer treurig uitzag, vroeg zij hem:

— Gij hebt slechte maren gekregen?

Hij liet den brief lezen. Dezelve behelsde:

« Kasteel van Gréoulx, 16 april 17... »

» Mijnheer,

» Gij zult met Mej. Louise de la Verrière niet trouwen. Ik bevel u terstond bij mij terug te komen. Op die voorwaarde alleen kan ik uw gedrag vergeven. Ik reken er op dat uwe onderwerping in de toekomst uw ongelijk zal herstellen.

— Welnu, gij moet aanstands vertrekken! riep Veronica uit.

— De zending heeft eene goede wending genomen: voor de eerste maal zijns levens, ziet den baron van zijnen wil af, merkte Suzanna aan.

— Welan, gaan wij huiswaarts, daar spreken wij gerustiger dan hier, zegde Veronica.

Gabrielle ging wat ter zijde. Voor de deur komende zegde ridder de Gréoulx haar op eenen treurigen toon:

— Meijster, gij alleen neemt geen deel aan hetgeende dat mij overkomt.

Zij opende de kap van haren mantel en Gaston

Op die acht en dertig jaren is er al veel water den jcker afgegaan; maar als ik somtijds aan het droomen geraak, en wanneer ik nadenk op den vooruitgang waarvan men ons hedendaags altijd spreekt, dan vraag ik mij wel eens of wij geheel en al voldaan kunnen zijn over den toestand, na eenen onophoudenden vooruitgang van acht en dertig jaren. Acht en dertig jaren lang zijn wij voortuit gemarcheerd op den weg van het liberaal progres en indien dat fameux progres gene fopperij is, dan dunkt mij dat wij wel op het hoogste punt van vooruitgang moeten gekomen zijn! Laat ons eens zien.

Kunnen wij zeggen, dat alle Belgen, die volgens de Grondwet gelijk zijn voor de wet, in dezelfde maat deze gelijheid genieten? Voorzeker niet.

Kunnen wij zeggen dat de belgische onafhankelijkheid, gewonnen door het bloed van het volk en bevrucht door het werk en het zweet van het volk, kunnen wij zeggen dat die onafhankelijkheid ook den eigendom is van het volk, in andere woorden, dat het volk inderdaad vrij en gelukkig is? Alweer niet.

De militie wet, die onverdragelijke onrechtvaardigheid, treft den armen werkmans maar raakt den rijken heer niet die zich met eenige goudstukken van den dienst afkoopt. Ziedaar die schoone gelijheid!

Isten minste het volk gelukkig? Is België in voorspoed? De overdevone soldaten plaagt ontruk jaarliks duizend jongelingen aan den handel en aan den landbouw en om een ontzagelijk leger op de beenen te houden moet het land met imposten van allen aard overladen worden.

Neen, jongens van 't progres, zoo hadden wij het in het jaar 1850 niet gemeend en als ik dat over acht en dertig jaren voorzien had, dan had ik zeker niet gaan riskeeren van mijne knoken in een stuk aardappelen van Herderen te laten liggen. Waarom zijn wij in de revolutie tegen den Hollander ten strijde getrokken? Was dat misschien maar om den tijd om te krijgen? Ik heb altijd gemeend dat België gevochten heeft om in het genot te komen van de vrijheden welke men ons weigerde. Ik moet mij zeker vergist hebben want na acht en dertig jaren vindt men dat wij minder vrijheden bezitten dan in den hollandsche tijd.

O! ik weet wel dat alle vrijheden heel schoon op het papier gedrukt staan! Maar wanneer het er op aankomt om die vrijheden toe te passen, dan komt hier of daar een minister, of een kale flinkenloofijer voor de gordijn om die schoone liberteit heel behendig onder

zag tranen in Gabrielle's oogen bliken.

— Ah! riep hij met aandoening uit, mijne weerde Gabrielle!

— Wat is er dan, kleine? vroeg Veronica, gij ziet er bleek uit. Treed haastig binnen.

Den avond verliep in treurigheid. De kraaien wilden niet met de kaarten spelen. Dit vertrek bedroefde haar. De heide gelieven hoorden met afschrik de klok, telkens als zij het uur sloeg, en toen het 9 ure was, verscheen het noodlottig oogenblik der scheiding.

's Anderdaags vertrok ridder de Gréoulx. Dien avond nog kwam men de kraaien roepen om bij eenen doodten te waken, en de arme Gabrielle bleef alleen thuis, ten prooi aan eene bittere droefheid. Zij zette zich op de plaats waar Gaston gewoonlijk gezeten was en bleef er roerloos en met hangende armen tot s'morgens.

VI.

Vier dagen later waren het jong meisje en de twee kraaien rondom de tafel vereenigd. De twee ouden mengden werktuiglijk de kaarten, zonder de partij aan te vangen. Een harden klop op de deur deed alle drie opspringen.

— De ridder placht zoo te kloppen, zegde Veronica.

— 't Is hij! prevelde Gabrielle, terwijl zij verbleekte.

Hij was inderdaad terug gekomen.

— God! gij komt terug! wat beduidt dit?

— Dit beduidt dat de baron mij weggejaagd en ontferd heeft, antwoordde Gaston met blijdschap. Nu heb ik nog familie, ooch fortuin meer, ik ben vrij!

— Heilige maagd! wat is er dan gebeurd?

M. de Gréoulx bekeek Gabrielle, die de oogen

neenen hoed te vangen en voor goed te confisqueeren.

Leest gij somtijds ook de *Vollette*? Ik heb daar deze week in gelezen dat de inwoners der provincie Limburg omtrent zoo beschaafd zijn als halve apen. Weet gij wie dat schrijft? Dat is M. Noyen die zich drie maal op den rang gezet heeft om van die halve wilde Limburgers gekozen te worden! Wat ik niet begrijp dat is dat die slimme bol tot driemaal toe heeft willen den vertegenwoordiger worden van dat onbeschaafd limburgsch volk. De kiezers hebben dien windhaan driemaal van kant gezeven. Zou het somtijds daarom niet zijn dat de *Vollette* de Limburgers voor een onbeschaafd volk uitmaakt? Zouden misschien de Limburgers en de Tongenaren in het bijzonder niet voor de verstandigste lieden gehouden worden, indien zij Pallas den naasten keer wilden kiezen? Onder ons gezegd, daar is nog zoo gauw niet voor te vreezen.

Een oude Tongenaar.

Wij lezen in de nieuwbladen het volgende:

« De apeliënen en citroenen zijn in Napels en Sicilië door de ziekte aangetast. Het Italiaansche gouvernement, terecht ontroerd over dit geval, heeft eene commissie van geleerden benoemd, welke naar Sicilië is vertrokken om er de ziekte te bestudeeren. »

En als die « geleerden » de ziekte zullen bestudeerd hebben, wat zal het dan zijn?

Toen de ziekte aan de aardappelen verscheen, zonden al de gouvernementen hunne geleerde commissiën uit, om de ziekte te bestudeeren. En wat is van die studie geworden? Hoeveel honderde memoriën zonden hierover niet geschreven zijn, en hoeveel verschillende middelen aangeraden om de plaag te bestrijden? Allen wilden den aard der ziekte kennen; ieder dacht het geheim gevonden te hebben om de ziekte te beteugelen, en geen een mag zeggen, dat hij ze tegengehouden of vernietigd heeft.

Toen, over ettelijke jaren, in Duitschland de ziekte onder de zwijnen verscheen, werden er ook geleerde commissiën benoemd om deze nieuwe en zeer sonderlinge ziekte te bestudeeren. En wat is de mislag geweest? De geleerden hebben het zoo ver gebracht, wel is waar, den aard der ziekte te leeren kennen, maar zijn er tot heden nog niet toe gekomen, de ziekte te kunnen beletten. Om den voortgang te bestrijden, vonden zij als beste middel het afmaken der aangetaste dieren.

Toen onlangs de runderpest alom hare verschrikkelijke verwoestingen aanrichtte, werden er geleerde commissiën uit alle landen met de studie dezer ziekte gelast. De eene zei er dit

niet durfde openen.

— Toen ik ten kastele aankam, verwachtte den baron mij in de groote zaal, dicht bij zijne kamer.

— De portrettenzaal, zegde Veronica.

— Ja, de portrettenzaal. Hij bevond zich in zijnen groeten zetel van zwart leer, waarin hij zich ophield als hij zijne onderdanen ontvingt. Ik naderde en bleef voor hem recht staan; ik dacht dat hij mij de hand zou geven. Hij deed het echter niet.

— Mijnheer, zegde hij, het was tijd dat gij u kwamt onderwerpen.

— Ik onderwerp mij aanstands aan uwe bevelen, mijnheer, antwoordde ik; gelief te gelooven dat ik uwe welwillendheid naar hare echte waarde weet te schatten; door de afziening van dit huwelijk...

— Zek erlijk, onderbrak hij; ik heb er van af gezien omdat het niet meer mogelijk was: Mej. Louise de la Verrière is door eene heete koorts naar het graf gesleekt.

— Ah! riep Suzanna uit. God alleen is boven den wil van den heer baron verheven. Het is gelukkig dat hij de arme juffer de la Verrière tot zich groepen heeft.

— Al behoorde zij nog tot deze wereld, ik zou daarom niet meer te beklagen zijn, hernam de ridder, want ik zou haar niet getrouwd hebben. Na mij het-nieuws te hebben medegedeeld, ont-sloeg mij den heer baron; maar op zijn aangezicht kon ik lezen dat hij mij nog iets te zeggen had. Inderdaad, 's anderendaags liet hij mij roepen.

— Gaspard, zeide hij, ik heb besloten u voor het einde des jaars te trouwen, en voor de tweede maal heb ik u eene vrouw gekozen. Gij zult in

over, de andere dat; en na dat er karrevrachten memoriën over de verplag geschreven waren, vonden de « geleerden » nog niets beter om de ziekte te genezen, dat al het vee af te maken, dat zich in het ronde der aangetaste dieren bevond. Dit is bijna hetzelfde geweest met de ziekte der schapen.

Het kan gebeuren, dat de Italiaansche « geleerden » met hunne citroenen en apeliënen beter zullen slagen dan de « geleerden » die door de verschillende gouvernementen uitgezonden werden om de ziekte te gaan « studeeren » waarvan wij hierboven gesproken hebben. Doch ik zou er sterk aan twijfelen!

Het college van Tongeren heeft dit jaar weer onderscheidingen behaald in den algemeenen wedstrijd tusschen de gestichten van middelbaar onderwijs.

In den wedstrijd van vlaamsche taal in de Rhetorica is de 1ste prijs behaald door M. Martinus Stoffels van Tongeren die 95 punten op 100 behouden had; en de 5de accessit door M. Josephus Wijngaard.

In den wedstrijd van latijnsche opstel in Rhetorica is de 4de accessit behaald door M. Martinus Stoffels die 76 punten op 100 behouden heeft.

In den wedstrijd van grieksche overzetting in Rhetorica heeft M. Joseph Wyngaard 71 1/2 punten op 100 behouden, dat is te zeggen het vereischt getal om eenen prijs te bekomen.

In den zelfden wedstrijd heeft Martinus Stoffels 64 punten behouden, vereischt getal om eene eervolle melding te krijgen.

Tombola voor den armen.

Eene nijverheid die aan eene menigte huisgezinnen van Limburg het dagelijks brood verschaft staat in dit oogenblik bijna geheel stil; wij bedoelen het vervaardigen van stroo-hoeden.

Om in de eerste behoeften te voorzien heeft het weldadigheids bureau van Roelenge toestemming gevraagd om eene loterij te houden waarvan de geheele opbrengst onder de behoeftigen der gemeente zal verdeeld worden, en de bestemde Deputatie heeft dadelijk daartoe verlof gegeven.

Een groot getal voorwerpen waaronder men er vindt van eene aanzienlijke waarde, is reeds bijeen gebracht. Dagelijks komen er nog voorwerpen bij.

Met nummers der tombola te nemen, doet men dus niet alleen een goed werk, maar men heeft ook nog kans zijne liefdadigheid goed beloofd te zien.

De nummers zijn te verkrijgen op het

den echt treden met mevrouw de Chateaufredou; wijlen haren echtgenoot heeft haar eene machtige fortuin achtergelaten, ik heb de vraag gedaan en uw woord verpaid.

Ik stond als versteend.

— Is mev. de Chateaufredou dan zoo leelijk? vroeg Veronica.

— Integendeel, zij is schoon en de grootste edellieden bestormen haar met de aanbidding hunner hand.

— En waarom bevalt zij u niet? vroeg Suzanna.

— Ik heb geantwoord dat ik nog niet wilde trouwen. Daarop heeft de baron mij vermaand en weggejaagd.

— God! riepen de kraaien uit, een zoo schoon erfgoed, een zoo ouden naam verliezen, dat kan toch niet zijn!

— En toch zal het zoo zijn! zegde de ridder. — Misschien zoudt gij wijs handelen indien gij den baron gehoorzaamdet?

— Nooit! riep ridder de Gréoulx uit, en tevens aanstaarde hij Gabrielle. Ik betreur niets, nooit gevoelde ik zoo veel hoop, zoo veel moed! Oh! de vrijheid is eene heerlijke zaak! Sedert jaren leefde ik als een gevangene die naar zijne vrijheid reikhalt. Ik kon niet anders dan de dood van den baron verlangen. Thans wensch ik hem nog lange jaren.

— Hij telt er 75, sprak Veronica, en wijlen den baron zijn vader is tot 98 geklommen. 't Was een schrikwekkend man, die zijne drij vrouwen van verdriet deed sterven.

— Hebt gij hem ook gekend? vroeg ridder de Gréoulx verbaasd.

— Zekerlijk.

— Ik heb moed en hoop, sprak de jongen